

SCHADUWKANT

Eerder verscheen van Isa Maron

Passiespel
Verboden verleden
Vrij zwemmen

ISA MARON

Schaduwkant

mistral

mistral

ZIN OM TE LEZEN

Copyright © 2011 en uitgeverij Mistral/FMB uitgevers, Amsterdam

Mistral is een imprint van FMB uitgevers bv

Omslagontwerp: Will Immink Design/Loudmouth

Omslagbeeld: © Andy & Michelle Kerry / Trevillion Images

Auteursfoto: © Marcel Bakkers, HIREZ IMAGES

Typografie en zetwerk: ZetProducties, Haarlem

ISBN 978 90 499 5233 4

NUR 305

www.uitgeverijmistral.nl

www.isamaron.nl

www.twitter.com/Mistral_boeken

Meer weten over onze boeken? Schrijf je in voor de nieuwsbrief op www.uitgeverijmistral.nl.

Hoe recht je staat heeft met zwaarte niets te maken,
hoogstens met de wind.
Bløf, *Omarm*

PROLOOG

Ik kan geen kant op. Al spande ik alle spieren van mijn lijf, al was ik nog zo sterk, zelfs dan zou ik me amper kunnen bewegen. Het ergste is het dikke dekbed dat over me heen ligt. Ademhalen wordt steeds moeilijker. De lucht is zwaar en vol, en ik ruik mijn eigen lijf, dat al dagen niet gewassen is. Ik probeer met mijn hoofd tegen de wand te bonken, maar de deken dempt het geluid, als dat er al was. Niets helpt. Ik kan niets doen. Ik word licht in mijn hoofd en het lijkt alsof mijn gedachten almaar dunner worden. Langgerekt, als een elastiek dat op knappen staat.

Ik adem scherp in, automatisch, zonder erbij na te denken, warme bedompte lucht zonder zuurstof. Mijn lichaam doet zoveel zonder dat ik me ervan bewust ben. Soms krijg ik ineens kramp in mijn kuiten. Of trekt er een schok door mijn arm. Ik maan mijn lichaam tot kalmte, maar toch komt mijn maag in opstand en word ik in een klap kotsmisselijk.

Ik wil vloeken. Hard. De grofste dingen schreeuwen.

Alsof dat helpt.

Daarna is er slechts ruimte voor één enkele gedachte: nee. Ik herhaal het duizend keer: nee.

Dat iemand me dit aandoet, me afzondert van alles en iedereen, is ondenkbaar. Iemand die ik liefheb, die ik vertrouw. Liefhad. Vertrouwde.

Inademen. Inademen. Ik stik. Er zit een stuk tape over mijn ene neusgat. Ik krijg amper lucht binnen. Ik concentreer me. Langzaam, zo diep mogelijk inademen. Ik moet plassen. Het zeurende gevoel in mijn blaas is aangewakkerd tot een helse storm. Ik duw mijn benen tegen elkaar, wiebel met mijn voet. Korte, felle bewegingen. Ik kan het onmogelijk op-

houden. Maar ik kan het ook niet laten lopen. Hier, zomaar, dwars door mijn kleren heen. Ik kan aan niets anders denken. Plassen. Piesen. Naar de wc. Wc. Wc. Die kleine vieze ruimte met de penetrante stank. Ik moet echt. Nu. Afleiding. Denk aan een recept. Je lievelingsgerecht. Hoe maak je tiramisu? Lange vingers, likeur, mascarpone, chocolade, chocolade, chocolade – ik weet het niet meer. Ik stik.

Ik heb rare gedachten, vreemde fantasieën. Over hoe ik ogen uitkrab. Of vingers afbijt. Regelmatig stel ik me voor dat ik een keiharde klap uitdeel. Een vuist tegen een gezicht. Een beeld uit een film. Een wang die opzij schuift alsof hij niets te maken heeft met de schedel waaraan hij vastzit. Een klodder spuug die van de lippen vliegt. Langzaam, alsof hij aan een ruimtewandeling begint. Vertraagd voor het gezicht langs schuift waar ik zo'n hekel aan gekregen heb. Die vieze volle lippen. Die grote ogen.

Ik heb niets aan al die woede. Ik weet het. Alles wordt alleen maar erger, mijn wanhoop geeft de ander macht. Het is beter om diep in te ademen. Lucht. Zuurstof. Vrijheid. Ik ben geen slachtoffer.

Wiskunde is nooit mijn vak geweest. Of misschien lag het aan meneer De Jong, die eruitzag alsof hij al een paar jaar dood was en alle vraagstukken op dezelfde monotone dreun behandelde. Ik kon me niet concentreren op de vergelijkingen die alleen al door hun letters toonden hoe onwezenlijk ze waren: x , y , z ; a , b , c . Tot de macht 2. Ik staarde uit het raam. Het grasveld achter de school dreigde al de hele ochtend in een modderpoel te veranderen. De brugklassers hadden gym en achter de rug van de docent had een stelletje lolbroeken ontdekt dat je heel lang en heel hard over het gras kon glijden nu het zeiknat was.

Alleen nog Duits en dan naar Alex om het feestje van Chrissy voor te bereiden. Hij ging de cake bakken en ik de spekstengels. De rest zou hartige taart meenemen, soep, sateetjes, stokbrood. Wijn, bier en bacardi nam de jarige zelf mee. Sommigen van mijn vrienden liepen gestresst rond en volgden nog wanhopig bijlessen, maar ik stond er goed voor. Alex ook. Nog maar een ruime maand, dan eindexamen en met z'n allen naar Bakkum: zand, zee, zes weken geen gezeur aan mijn hoofd. Paradijs.

‘Nora?’ Meneer De Jong klonk levendiger dan ooit. Misschien omdat de reatrix naast hem stond. Ze staarden naar mij.

‘Ja?’

‘Mevrouw Van Dijk is hier voor jou, kun je even meekomen?’

De reatrix lachte me bemoedigend toe. ‘Neem je spullen maar met-
een mee,’ zei ze.

Alex keek me met een verbaasde blik aan, een beetje bezorgd zelfs.

Ik was zeventien, net twee weken, het meisje dat een klas overgeslagen had. Altijd de jongste, wat voor hem een reden was om me altijd te beschermen. Een kort moment deed hij me aan mijn oma denken, die ook zo op haar onderlip beet als ze zich zorgen om mij maakte. Alex knipoogde naar me en lachte. Ik lachte terug. Tot straks.

Ik propte mijn boek en schrift in mijn tas. Ineens bedacht dat ik vreselijke dorst had. Buiten hoosde het steeds harder, maar hier binnen was de droge lucht van de centrale verwarming niet meer te harden. Toen ik de klas uit liep zei niemand iets. Het leek alsof iedereen zijn adem inhield totdat ik de deur achter me had dichtgedaan.

‘Loop maar even mee naar mijn kamer,’ zei mevrouw Van Dijk. Zoals altijd sprak ze op een toon die geen discussie toestond. Ik hield mijn adem in. Was er iets met mijn cijfers? Had ik iets verkeerd gedaan? De toets economie misschien? Een vriend van me die nog in de vijfde zat, had bij de kopieermachine een scheefgedrukte pagina van de economietoets gevonden en die bij me langs gebracht. Dat was vals spelen, ook al wist ik de antwoorden zonder iets te hoeven opzoeken. Zou ik geschorst worden? Mocht ik geen eindexamen doen?

‘Wat is er aan de hand?’ vroeg ik.

Mevrouw van Dijk keek even achterom, glimlachte vluchtig naar me en liep door. De lange gangen van het schoolgebouw waren onnatuurlijk leeg en stil. Hier hoorde je heen en weer gebotst te worden, doof geschreeuwd; hier had je altijd haast, op weg naar een volgende les of naar de buitendeur.

In de kamer van de rector stond mijn vader. Mijn vader op school, dat was zoiets als de paus op een concert van Madonna. Ik wilde iets zeggen, maar mijn keel leek dicht te zitten. Ik kuchte. Mijn vader was een lange man, met brede schouders, en ook al was zijn rug licht gekromd en hingen zijn schouders altijd iets naar voren, toch maakte zijn gestalte indruk. Naast hem leek de rector op een weervrouwetje. Ze viel in het niet in haar eigen decor. Mijn vader keek naar me, een frons tussen zijn wenkbrauwen.

‘Oma?’ vroeg ik, en ineens leek het alsof de vloer van de kamer kantelde. Ik greep de rand van het bureau.

Papa zuchtte. Geen geërgerde zucht, eerder vermoeid, bezwaard.

‘Mama?’

Hij schudde zijn hoofd.

‘Celia?’ piepte ik. Hoe irritant mijn zus ook was, ik wilde niet dat haar iets overkwam. Soms hoort haten er gewoon bij, vooral als het om zussen gaat.

‘Laten we gaan,’ zei mijn vader. Hij legde zijn hand tegen mijn rug en duwde me richting de deur. Ik aarzelde. Er moest iets verschrikkelijks aan de hand zijn, maar wilde ik dat horen? Ik wilde terug naar de klas, tijdens de les met Alex flirten en in de pauze met mijn vriendinnen overleggen over het cadeau voor Chrissy. Ik greep de rand van het bureau steviger vast. Mijn vader duwde harder.

‘Wat is er dan?’ fluisterde ik.

Mijn vader fronste weer en vertrok zijn mond tot een vreemd soort grimas. Mevrouw Van Dijk knikte hem toe.

‘Veel sterkte,’ zei ze.

Ik verloor mijn greep en liet mijn vader me naar de deur sturen. Hij duwde me voor zich uit. Eenmaal buiten de kamer van de rector vloog hij zonder omkijken over het marmoleum, linksaf, rechtsaf, langs de kluisjes, naar de grote glazen voordeuren van school. Alsof hij er verdomme al jaren kwam. Ik rende achter hem aan.

‘Pap?’

‘Straks.’

‘Wat is er? Waar gaan we heen? Is het toch oma?’

‘Later. Doorlopen. Opschieten.’

Zo hard liepen we niet, zo slecht was mijn conditie niet, maar ik hijgde als een oud paard; ik kreeg geen lucht, de gang leek wel langer te worden. Ergens achter me zat Alex op me te wachten en het enige wat ik kon doen was achter mijn vader aan rennen en me buiten adem afvragen wat hij hier in godsnaam deed. Mijn vader was op zijn werk

of hij zat thuis in zijn stoel serieus te zijn. Hij had geen hobby's, geen liefhebberijen. Elke dag las hij uitgebreid de krant. Hij volgde actualiteitenrubrieken op tv. Keek naar sportprogramma's. Overal had hij een mening over, maar nooit deed hij ergens aan mee. Hij werkte, verdiende geld voor ons en speelde vol overtuiging de baas.

'Pap! Zeg iets!'

Recht voor de school stond onze oude blauwe Volvo. Mijn moeder en mijn zus zaten er al in.

'Waar gaan we heen?'

'Instappen.'

Papa sloeg het autoportier hard achter me dicht en stapte zelf achter het stuur. We vertrokken meteen. Niemand zei iets. Ik staarde naar het achterhoofd van mijn moeder, naar het vlassige haar in de eeuwige rol op haar achterhoofd en hoopte dat ze zich zou omdraaien en me zou aankijken. Ze staarde voor zich uit en frunnikte aan een klein wit zakdoekje. Mijn zus had haar oortjes in. Het was maart, maar ze was vreemd genoeg gekleed in een zomers jurkje en een katoenen vestje, en zag er zoals altijd oogverblindend uit met haar lange zwarte haar en haar slanke postuur. De muziek stond zachter dan anders, maar ik hoorde Britney Spears. Britney toen ze nog schattig was, die met het halfverlegen lachje, het piepstemmetje, de witte kleding en de kleverige liedjes. Jaren later werd ze pas leuk: wild en onvoorspelbaar. Ik zuchtte en probeerde de blik van mijn vader via de achteruitkijkspiegel te doorgronden. Hij fronste nog steeds. Verder leek hij me vooral geconcentreerd, serieus. Heel normaal dus. Niet verdrietig of in paniek.

Ik besloot dat er niemand dood was, maar kon met geen mogelijkheid bedenken wat er dan wel aan de hand kon zijn. Mama snoot haar neus in het verfrommelde zakdoekje en bleef er vervolgens aan pulken.

'Gaat iemand me nog vertellen wat er aan de hand is?' Ik barstte zowat uit elkaar.

Celia keek me aan met haar wonderlijk mooie groengrijze ogen, glimlachte en haalde haar schouders op. Ze draaide Britney wat harder.

Sometimes I run, sometimes I hide. Dat was de clip met het strand, de jongen met de hond, Britney die danst op een steiger. Tralalala, waren ze allemaal gek geworden of zo?

‘Mam?’

‘Ik...’ Vluchtig draaide ze haar hoofd mijn kant op. Ik zag haar langerekte gezicht, haar rechte, bijna spitse neus, haar mond die aan één kant opgetrokken was, alsof ze zich pijn had gedaan. Ze probeerde iets te zeggen, maar haar stem bleef haperen in haar keel. Ze kreunde en hoestte alleen wat.

Papa hield zijn aandacht bij de weg en maakte geen aanstalten iets te zeggen. Hij reed de stad uit. Toen we voor rood stopten, voor de oprit naar de ringweg, schoot het door me heen dat ik ook gewoon kon uitstappen. Aan dat moment heb ik nog talloze keren teruggedacht.